

Handläggare
Emil Steen
Nämndsekretariatet

Diarienummer
2016SCN/0117

Socialnämnden

Egenavgifter för vuxna

Förslag till beslut

1. Riktlinjer för handläggning av egenavgifter för vuxna antas.
2. Nivåer för egenavgifter för vuxna antas.

Beslutsnivå

1. Socialnämnden
2. Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Egenavgift är den avgift kommunen kan ta ut av den enskilde för en tjänst.

För närvarande finns endast egenavgifter för placeringar vid vuxenplaceringar motsvarande 80 kr/dygn vilket är den avgift som kommunen får ta ut av den som vårdas för missbruk på behandlingshem, i familjehem eller LVM-hem får uppgå till högst 80 kr/ dag. Detta regleras i 6 kap 1 § SoF och 106 kap 39 § Socialförsäkringsbalken (SFB).

För *andra stöd- och hjälpinsatser* än vård och behandling får kommunen enligt 8 kap 1 § SoL ta ut *skälig ersättning*. Andra stöd- och hjälpinsatser enligt 8 kap 1 § SoL är t.ex. placering i länkverksamhet eller stöd- och omvårdnadsboende i HVB samt familjehemsplacering i form av stöd- eller omvårdnadsinsats. Placering i skyddat boende för kvinnor likställs med stödboende i HVB.

Förslag på nivå för den skäliga ersättningen är 156 kr/ dygn, varav 70 kr är avgift för boende och 86 kr är avgift för mat. Egenavgiften för stöd- och omvårdnadsboende kan inte efterges utan beviljas som försörjningsstöd om den placerade saknar betalningsförmåga. Nivån är baserad på Stockholms stads egenavgifter för motsvarande insatser.

Bakgrund

Bestämmelserna om egenavgifter i SoL skiljer på stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär och andra stöd och hjälpinsatser. Huvudregeln enligt 8 kap 1 § SoL är att *stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär* är avgiftsfria för den enskilde. Kommunen får dock ta ut avgift för uppehälle av den som får vård och behandling för missbruk i HVB eller i familjehem. Detta gäller alla vårdtagare, 18 år och äldre, såväl pensionärer som personer med aktivitets- eller sjukersättning eller annan inkomst och oavsett om vården sker enligt SoL eller enligt LVM.

Diarienummer
2016SCN/0117

Den avgift som kommunen får ta ut av den som vårdas för missbruk på behandlingshem, i familjehem eller LVM-hem får uppgå till högst 80 kr/ dag. Detta regleras i 6 kap 1 § SoF och 106 kap 39 § Socialförsäkringsbalken (SFB). En bedömning av den enskildes betalningsförmåga måste göras i samband med att egenavgiften fastställs. För personer som uppbär sjukpenning eller vissa andra specifika ersättningar gäller att avgiften inte får överstiga en tredjedel av sjukpenning/ersättningsbeloppet efter skatteavdrag. I övriga fall får avgiften utgöra högst en tredjedel av förmånernas månadsbelopp efter skatteavdrag delat med 30. Avgiften avrundas till närmast lägre kronantal. Detta regleras också i 106 kap 39 § SFB.

Om den enskilde saknar inkomst eller har så låg inkomst att full avgift inte kan tas ut kan avgiften fastställas till ett lägre belopp eller efterges helt enligt 9 kap 3 § SoL.

För öppenvårdsbehandling kan ingen avgift tas ut.

För *andra stöd- och hjälpinsatser* än vård och behandling får kommunen enligt 8 kap 1 § SoL ta ut *skälig ersättning*. Den avgift kommunen får ta ut får inte överstiga kommunens självkostnader. Detta gäller oavsett vad som är huvudorsaken till stöd- och hjälpinsatserna.

Andra stöd- och hjälpinsatser enligt 8 kap 1 § SoL är t.ex. boendestöd, kontaktperson, placering i länkverksamhet eller stöd- och omvårdnadsboende i HVB samt familjehemsplacering i form av stöd- eller omvårdnadsinsats. Placering i skyddat boende för kvinnor likställs med stödboende i HVB.

Såväl personer med missbruksproblem som personer med psykiska och/eller sociala problem kan placeras för stöd- och omvårdnadsboende i HVB eller i familjehem. Sådana placeringar, liksom placeringar i länkverksamheter, medför att egenavgift ska tas ut enligt 8 kap. 1 § SoL.

Vid placering i stöd- eller omvårdnadsboende i HVB eller familjehem eller i länkverksamhet ska den enskilde betala egenavgift för uppehälle. Den enskilde ska därutöver tillförsäkras medel till fickpengar och kläder enligt poster i riksnormen. Vid placering i vissa länkverksamheter kan egenavgift tas ut för uppehälle samt kostnad för kläder och fickpengar enligt normen för försörjningsstöd utslagen per vård dygn.

Personer som saknar eller har låg inkomst kan beviljas ekonomiskt bistånd till dessa kostnader.

Egenavgiften för andra stöd och hjälpåtgärder (stöd- och omvårdnadsboende) fastställs av Kommunfullmäktige. Stockholms stads egenavgift vid dessa insatser är 156 kr/ dygn, varav 70 kr är avgift för boende och 86 kr är avgift för mat. Egenavgiften för stöd- och omvårdnadsboende kan inte efterges utan beviljas som försörjningsstöd om den placerade saknar betalningsförmåga. Egenavgiften för mat är 86 kr/dag avseende frukost, lunch och middag. Avgiftsnedsättning ska tillämpas när vissa måltider inte intas på institutionen eller i familjehemmet. Avgiften reduceras med 18 kr för frukost, med 34 kr för lunch och med 34 kr för middag.

Egenavgiften för vård och behandling (80 kr) avser endast vuxna missbrukare. Egenavgiften för andra stöd- och hjälpåtgärder (stöd-/ omvårdnadsboende) avser samtliga placerade.

Diarienummer
2016SCN/0117

Ärendebeskrivning

Egenavgift är den avgift kommunen kan ta ut av den enskilde för en tjänst. För närvarande finns endast egenavgifter för placeringar vid vuxenplaceringar motsvarande 80 kr/dygn vilket är den avgift som kommunen får ta ut av den som vårdas för missbruk på behandlingshem, i familjehem eller LVM-hem får uppgå till högst 80 kr/ dag. Detta regleras i 6 kap 1 § SoF och 106 kap 39 § Socialförsäkringsbalken (SFB).

För *andra stöd- och hjälpinsatser* än vård och behandling får kommunen enligt 8 kap 1 § SoL ta ut *skälig ersättning*. Andra stöd- och hjälpinsatser enligt 8 kap 1 § SoL är t.ex. placering i länkverksamhet eller stöd- och omvårdnadsboende i HVB samt familjehemsplacering i form av stöd- eller omvårdnadsinsats. Placering i skyddat boende för kvinnor likställs med stödboende i HVB.

Förslag på nivå för den skäliga ersättningen är 156 kr/ dygn, varav 70 kr är avgift för boende och 86 kr är avgift för mat. Nivån är baserad på Stockholms stads egenavgifter för motsvarande insatser.

Bedömning

Ekonomiska konsekvenser

Kommunen har rätt att ta ut en skälig avgift av individen för sina kostnader vid placeringar (avseende mat och uppehälle). Konsekvensen för kommunen är att en del av verksamhetens kostnader minskar.

Konsekvenser för miljön

Inga kända konsekvenser för miljön

Konsekvenser för medborgarna

Konsekvensen för enskilda medborgare som är placerade (genom olika former av insatser) är att en skälig avgift för boende och mat tas ut av kommunen vilket påverkar den enskildes ekonomi. Individen ska dock oavsett typ av insats tillförsäkras en skälig levnadsnivå.

Konsekvenser för barn

Inga kända konsekvenser för barn

Ärendets beredning

Ärendet har berett i omsorg- och välfärdssektorn.

Diarienummer
2016SCN/0117

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1.	Sammanfattning av egenavgifterna för vuxna	
2.	Riktlinjer för handläggning av egenavgifter för vuxna	

Sändlista för beslutsexpediering

Kommunstyrelsen

Maria Larsson Ajne
Sektorschef
Omsorg- och välfärdssektorn

Birgitta Zaar
Avdelningschef
IFO Myndighet